

Czas kursu: 110 godz. akademickich

Program jest przewidziany dla poziomu B2 według Europejskiego Standardu Opisu Kształcenia Językowego. Dodatkowym punktem odniesienia są dwa dokumenty: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 lutego 2011 roku w sprawie ramowego programu kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców (Dz. U. 2011 nr 61, poz. 306) oraz Programy nauczania języka polskiego jako obcego, Poziomy A1-C2, red. nauk. I. Janowska, E. Lipińska, A. Rabiej, A. Seretny, P. Turek, Kraków 2016. Poniższy dokument jest zarysem programu. Szczegółowy zakres materiału jest wglądu uczestników.

KATALOG TEMATYCZNY:

1. Człowiek:

- dane personalne: imię nazwisko, adres, płeć, wiek, miejsce urodzenia, stan cywilny, przynależność narodowa/państwowa; znajomość języków; wykształcenie, zawód, zajęcie;
- wygląd zewnętrzny;
- ubranie;
- cechy charakteru;
- wierzenia, przesady;
- upodobania;
- cudzoziemiec wśród Polaków, stereotypy;
- emocje, uczucia.

2. Rodzina:

- członkowie rodziny i jej wielkość;
- historia rodziny; pochodzenie;
- krewni i relacje rodzinne;
- problemy rodzinne i konflikty międzypokoleniowe;
- uroczystości rodzinne.

3. Życie codzienne:

- rutyna dnia codziennego;
- styl życia;
- przedmioty codziennego użytku.

4. Sposoby spędzania wolnego czasu:

- zainteresowania, hobby;
- relaks;
- życie towarzyskie;
- uczestnictwo w kulturze;
- sport (dyscypliny sportowe);
- podstawowy sprzęt sportowy;
- imprezy sportowe;

5. Mieszkanie:

- rodzaje pomieszczeń, rodzaje własności lokalowej;
- urządzenie i wyposażenie mieszkania/domu;
- koszty związane z mieszkaniem, czynsz, opłaty;
- awarie, drobne naprawy;
- rynek mieszkaniowy w Polsce.

6. Miejsca:

- podstawowe miejsca użyteczności publicznej (bank, poczta, dworzec, biblioteka, hotel, policja);
- zabudowania miejskie (blok, kościół);
- zabudowania wiejskie (stajnia, stodoła);
- instytucje użyteczności publicznej, zabytki, atrakcje turystyczne;
- plan przestrzenny (place, ulice, parki);
- miasto a wieś (różnice).

7. Transport i podróże, turystyka:

- środki komunikacji;
- baza noclegowa: hotel, motel, camping, pensjonat, kwatery prywatne, pokoje gościnne na wynajem;
- transport publiczny (połączenia krajowe i międzynarodowe, przesiadki, objazdy);
- biura podróży i wycieczki;
- dokumenty niezbędne w podróży, rodzaje bagażu;
- turystyka indywidualna i grupowa, agroturystyka;
- atrakcje turystyczne – ciekawe miejsca, regiony, obiekty.

8. Praca:

- nazwy zawodów, stanowiska;

- poszukiwanie pracy (bezrobocie), poszukiwanie pracowników;
- warunki pracy (czas pracy);
- związki zawodowe;
- płace i zarobki;
- warunki zatrudnienia (kwalifikacje, wymagania);
- dokumenty i zaświadczenia;
- podatki;
- prawo pracy (warunki pracy, czas pracy, urlop, renty, emerytury, zasiłki);
- kwalifikacje, wymagania;

9. Edukacja:

- system edukacji, rodzaje szkół, kierunki studiów;
- stopnie naukowe i administracyjne;
- życie i problemy szkoły;
- nazwy przedmiotów szkolnych oraz zajęcia pozalekcyjne;
- nazwy przyborów szkolnych;
- oceny szkolne, egzaminy, testy.

10. Żywnienie:

- posiłki, dania, napoje;
- lokale gastronomiczne;
- nakrycia stołowe i przybory kuchenne;
- przygotowanie potraw, przepisy kulinarne;
- produkty, skład i właściwości.

11. Zakupy i usługi:

- rodzaje sklepów i punktów usługowych;
- towary (art. spożywcze, kosmetyki);
- informacja, promocja, reklamacje;
- sposoby płacenia gotówką, karty kredytowe, raty, kredyt, leasing;
- zakupy przez Internet

12. Zdrowie i higiena osobista:

- higiena osobista i podstawowe leki;
- części ciała i narządy;
- samopoczucie i stan zdrowia (choroby);

- dieta, zdrowy styl odżywiania się;
- nagłe wypadki;
- diagnostyka, badania, analizy;
- uzależnienia;
- profilaktyka;
- choroby XXI wieku;
- wizyta u lekarza specjalisty;
- apteka;
- ubezpieczenie.

13. Środowisko naturalne:

- ochrona przyrody i zmiany klimatu;
- rośliny, zwierzęta, przyroda nieożywiona;
- pogoda i klimat, katastrofy naturalne;

14. Nauka i technika:

- rozwój techniki – komputeryzacja;
- odkrycia i wynalazki;
- badania naukowe.

Zagadnienia gramatyczno-syntaktyczne

1. Odmiana rzeczowników, przymiotników i zaimków przez wszystkie przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej wg wzorów deklinacji męskiej, żeńskiej, nijakiej i mieszanej (ci wspaniali mężczyźni) (powtórzenie i utrwalenie):
 - odmiana rzeczowników o rozszerzonym temacie typu imię, ramię;
 - odmiana polskich nazw własnych typu Białystok, Chyżne;
 - odmiana rzeczowników nieregularnych typu ksiądz, książę, chrzest;
 - umiejętność stosowania niektórych form deklinacyjnych w zależności od typu tekstu i stylu wypowiedzi, w tym form mianownika używanych zamiast wołacza w języku mówionym i form wołacza używanych obowiązkowo w języku pisanim i w kontaktach oficjalnych.
2. Odmiana zaimków:
 - użycie zaimków żaden i każdy w liczbie pojedynczej w zdaniach.
 - odmiana zaimków osobowych – powtórzenie i utrwalenie.

3. Odmiana liczebników przez przypadki w liczbie pojedynczej i mnogiej (powtórzenie i utrwalenie);
 - odmiana liczebników głównych;
 - odmiana liczebników porządkowych.
4. Znajomość funkcji syntaktycznych wszystkich przypadków.
5. Czasowniki:
 - Cechy znaczeniowo-gramatyczne czasowników (powtórzenie i utrwalenie):
 - formy bezokolicznika;
 - rekcja czasowników;
 - temat czasu teraźniejszego;
 - temat czasu przeszłego.
 - Koniugacje (utrwalenie):
 - Aspekt:
 - czasowniki niedokonane;
 - czasowniki dokonane.
 - Strona czynna i zwrotna (formy osobowe powtórzenie i utrwalenie):
 - tryb oznajmujący;
 - tryb rozkazujący;
 - tryb przypuszczający;
 - Formy nieosobowe:
 - formy typu: można, trzeba, wolno, warto, należy (powtórzenie i utrwalenie);
 - formy czasu teraźniejszego typu powinno się, mówi się;
 - formy czasu przeszłego czytano, napisano, mówiło się.
 - Czasowniki ruchu.
 - Tworzenie i użycie imiesłówów:
 - imiesłowy przymiotnikowe czynne;
 - imiesłowy przymiotnikowe bierne;
 - imiesłowy przysłówkowe współczesne;
 - imiesłowy przysłówkowe uprzednie.
 - Odmiana czasowników w stronie czynnej, zwrotnej i biernej;
 - Stopniowanie przymiotników (powtórzenie i utrwalenie);

- Tworzenie przysłówków;
- Stopniowanie przysłówków;

Zagadnienia stylistyczne:

- Środki warunkujące spójność tekstu:
 - spójniki (lub, lecz, czyli, kiedy, jeśli);
 - zaimki względne (który, kto, gdzie);
 - równoważniki zdań.
- Rodzaje stylu:
 - styl formalny, nieformalny, potoczny.
- Środki stylistyczne:
 - wyrazy bliskoznaczne;
 - synonimy;
 - epitety;
 - porównania, homonimy;
- Związki frazeologiczne.

Sprawności komunikacyjne ze znajomością realiów kulturowych:

1. Podstawowe wiadomości o Polsce:
 - sytuacja polityczna i gospodarcza;
 - uroczystości państwowe;
 - najważniejsze polskie partie polityczne;
 - emigracja, tożsamość;
 - konflikty wewnętrzne;
 - przestępczość;
 - organy ścigania;
 - wymiar sprawiedliwości;
 - podstawowe organizacje międzynarodowe;
 - konflikty międzynarodowe;
 - parki narodowe;
 - podział administracyjny.
2. Kontakty społeczne:

- nawiązywanie kontaktu;
- powitania;
- pożegnania;
- pozdrawianie;
- przedstawianie się, przedstawianie kogoś;
- pytanie o samopoczucie;
- wyrażanie swojego samopoczucia;
- wznoszenie toastów;
- dziękowanie;
- przepraszanie;
- zapraszanie;
- składanie życzeń.

3. Role komunikacyjne.

- nieznajomy, znajomy, kolega, przyjaciel;
- członek rodziny, gość;
- turysta;
- uczeń, student. nauczyciel, profesor;
- klient, sprzedawca;
- wynajmujący mieszkanie, lokal, samochód;
- lekarz, pacjent;
- telefonujący;
- pracodawca, pracownik;
- urzędnik patentowy;
- konsument, kelner;
- podróżny, pasażer;
- uprawiający sport, kibic sportowy;
- widz, czytelnik, słuchacz;
- kierowca, właściciel pojazdu;
- uczestnik wypadku drogowego, kolizji;
- świadek, ofiara przestępstwa.

4. Funkcje informacyjne i mediacyjne:

- informowanie (nazywanie, identyfikowanie, przekazywanie informacji, porównywanie, opisywanie, definiowanie);
- przekazywanie informacji:
 - relacjonowanie przebiegu zdarzenia,
 - relacjonowanie wypowiedzi własnych i osób trzecich,
 - przekazywanie informacji uzyskanych od osób trzecich,
- potwierdzanie informacji;
- pytanie o informacje;
- określenie celu, przeznaczenia;
- negowanie informacji;

5. Funkcje oceny:

- wyrażanie preferencji/braku preferencji;
- wyrażanie opinii: pozytywnych/neutralnych/negatywnych;
- wyrażanie pochwały, uznania;
- wyrażanie krytyki;
- wyrażanie aprobaty i dezaprobaty.

6. Funkcje modalne:

- wyrażanie pewności i niepewności;
- wyrażanie przypuszczenia;
- wyrażanie możliwości/niemożliwości;
- wyrażanie przyzwolenia;
- wyrażanie konieczności i potrzeby.

7. Funkcje działania:

- zgoda/odmowa;
- wyrażanie chęci działania;
- proponowanie działania;
- reklamacje;
- obiecywanie, zapewnianie;
- nakazywanie/zakazywanie;
- protest;
- wydawanie poleceń;
- instruowanie;
- rada (odradzanie/doradzanie);

- ostrzeganie;
- prośba;
- podziękowania.

8. Funkcje ekspresywne:

- wyrażanie zadowolenia/niezadowolenia;
- wyrażanie sympatii i upodobania;
- wyrażanie antypatii i niechęci;
- wyrażanie zaskoczenia/zdziwienia;
- wyrażanie troski/zmartwienia;
- wyrażanie bólu/cierpienia;
- wyrażanie rozczarowania/przykrości;
- wyrażanie obawy/strachu.

9. Wyrażanie pojęć ogólnych:

- cechy, właściwości, stan;
- relacje posiadania i przynależności,
- relacje czasowe,
- relacje przestrzenne;
- ilość,
- jakość;
- sposób;
- warunek i konsekwencja.

Pisma użytkowe:

- list prywatny oficjalny/nieoficjalny;
- opis osoby/miejsca/przedmiotu, krajobrazu;
- charakterystyka;
- opowiadanie;
- sprawozdanie;
- esej szkolny;
- życzenia;
- pozdrowienia;
- zaproszenia;
- ogłoszenia;

- list motywacyjny;
- list urzędowy;
- podanie;
- życiorys;
- reklama;
- recenzja;
- rozprawka;
- zawiadomienia.

Fonetyka i ortografia

1. Wymowa:

- akcent wyrazowy i zdaniowy,
- akcent w wyrazach rodzimych i obcych,
- prawidłowa wymowa zestrojów akcentowych, łączenie słów jednosylabowych w grupy np. nie mam, u nas itp.,
- prawidłowa wymowa wszystkich głosek języka polskiego,
- intonacja adekwatna do użycia trybu oznajmującego, przypuszczającego i rozkazującego,
- prawidłowa wymowa wyrazów obcych oraz form czasu przeszłego, trybu przypuszczającego i liczebników/akcent;

2. Zasady stosowania interpunkcji w prostych zdaniach pojedynczych lub wielokrotnie złożonych.

Program został opracowany na podstawie:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 lutego 2011 roku w sprawie ramowego programu kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców (Dz. U. 2011 nr 61, poz. 306).
2. Programy nauczania języka polskiego jako obcego, Poziomy A1-C2, red. nauk. W. Miodunka, Kraków 2011